

5. DÜNYA SU FORUMUNA KARŞI HAZIRLIK TOPLANTISI DEĞERLENDİRMESİ

2009 yılının Mart ayında İstanbul'da gerçekleşecek 5. Dünya Su Forumu'na karşı bir araya gelenlerin örgütlediği hazırlık toplantısı 8-9 Kasım'da İTÜ Taşkışla yerleşkesinde gerçekleşti.

Yaklaşık 300 dolayında dinleyicinin katıldığı toplantının açış konuşması TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Mehmet Soğancı tarafından yapıldı. Sonrasında TTB İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı ile TMMOB İstanbul İKK temsilcisinin de yaptığı konuşmalardan sonra oturumlara geçildi.

Açış konuşmalarında özellikle neo-liberal politikaların su politikalarına etkisi üzerine somut tespitler yapıldı. Dünya Su Forumlarının bu politikalar üzerindeki belirleyici rolünden bahsedildi. Dünya Su Forumlarının gerçekleştirildiği ülkelerde su kaynaklarında nasıl büyük bir hızla özelleştirilmelere gidildiği, Dünya Bankasının kredi verme ön koşulu olarak su ve kanalizasyon işlerinde özelleştirmeleri istediği; özelleştirmeleri GATS kapsamında direten diğer bir gücün de Avrupa Birliği olduğu ifade edildi.

Toplantıda söz alan konuşmacılar temel bir insan hakkı ve halkın ortak malı olan suyun, alınıp satılabilen, sermayenin rant sağlayacağı bir meta olmaması gerektiğini vurguladılar.

“**Su Yaşamdır**” temalı ilk oturumda meslek odalarının temsilcileri kendi alanlarından sunumlar yaptılar.

Su ve Sağlık; TTB İstanbul Şube adına katılan Akif Akalın, su yaşamını kimyasal, biyolojik ve toplumsal olarak ele aldı. Kimyasal olarak nitrat, benzen, kurşun ve arsenikten arındırılmayan sularda, mavi bebek, ülser(nitrat), fetüste beyin hasarı, zeka geriliği, böbrek ve sinir sistemine tahribat (kurşun), deri, böbrek ve akciğer kanseri (arsenik) gibi bir çok hastalığın ortaya çıktığını; biyolojik olarak kirli sulardan kaynaklanan kolera, dizanteri, tifo, sarılık gibi bulaşıcı ve öldürücü hastalıkların görüldüğünü söyleyerek; toplumsal etkilerini ise piyasalaştırma-özelleştirmenin sonuçları üzerinden örnekledi. Örneğin Kanada'nın 25 bin nüfuslu Walkston kentinde belediye tarafından suyun klorlama işlemi taşeronlaştırılmış ancak klorlama cihazının bozulmasıyla 6 ay tamir ettirilmemesi sonucu halkın içtiği klorlanmamış su nedeniyle 2000 yılında 2300 kişi hastalanmış, 7 kişi de ölmüştür. Hazırlanan rapor taşeron şirketin suçlu olduğunu belirtmiştir. Yine Kanada'nın 500 bin nüfuslu Hamilton-Ontario'da 1996 yılında Philips su şirketinin halka litrelerce atık su içirdiği ortaya çıkmış, Bolivya'nın başkenti Cochabamba da ise 1999 da suyun özelleştirilmesiyle su fiyatları petrol fiyatını geçmiş, yoksul halkın büyük çoğunluğu suya ulaşamamış ancak halk ayaklanarak özel su şirketi Bechtel 'i ülkelerinden kovmayı başardıklarının ifade etti.

Su ve Emek; İstanbul Tüm Bel Sen 4 no'lu Şube Yönetim Kurulu Başkanı Saadet Yeyin, Sermayenin suda verimsizlik nedenini istihdam fazlasına bağladığını ve su başlığında yapılacak özelleştirmelerle emekçilere bir kere daha saldırılacağını altını çizdi. Brezilya, Kolombiya, Paraguay, Ekvator ve Bulgaristan gibi suyun özelleştirildiği yada taşeronlaştırıldığı ülkelerde özellikle dünya su tekeli elinde tutan şirketlerden biri olan Fransız Suez 'in bir çok emekçiyi işten çıkarttıklarını belirtti.

Su ve Tarım; Ziraat Mühendisleri Odası adına konuşan Yıldırım Derya, yanlış tarım politikaları sonucu meydana gelen su kayıplarından bahsetti.

Su ve Yerel Hizmetler; Çevre Mühendisleri Odası adına konuşan Emine Girgin, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin su kuyularından %57 su çekme hakkı olduğu halde daha fazla çekerek yer altı su seviyesinin düşmesine neden olduğunu, daha önce içme ve kullanma suyu kalitesi açısından dünya sıralamasında 41. sırada yer alan Türkiye'nin uygulanan plansız ve özelleştirmeci politikalar sonucunda 2005 de 142. sıraya gerilediğini, bir çok havzanın bu dönemde havza kapsamından çıkartılarak rant alanı haline getirilmesiyle içilebilir su kaynaklarımızın hızla tüketilmesi ve kirlenmesine neden olduklarını belirtti.

Su ve Enerji; Elektrik Mühendisleri Odası adına konuşma yapan Hüseyin Yeşil ise Ülkemizde uygulanan enerji politikalarıyla dışarıya daha bağımlı hale geldiğini, oysa alternatif enerji kaynaklarının doğru bir şekilde kullanılarak üretilen enerji Ülkemize yetecek kadar verim sağlayacağından bahsetti.

Türkiye Su Politikaları ve Uygulamaları; Jeoloji Mühendisleri Odası adına konuşma yapan Tahir Öngür, esas meselenin sınıflar arası mücadele konusu olduğunu, egemen sınıflara karşı emekçi sınıfların mücadelesi olduğuna dikkat çekti. Dünya su kongresi için çalışma yapan Türkiye’de ki grupların ancak dört tanesinin kamu kurumu iken diğer 25 bileşenin su yapıları inşa eden firmalardan oluşması aslında durumu özetlediğini, Türkiye’de Mart yapılacak 5. Dünya Su Forumuyla esas olarak sularımızın satışının konu olacağını belirtti. TÜSİAD ve USİAD’ın su raporlarından da artık su politikalarının dönüşümünün istendiğinin anlaşılması gerektiğini söyleyerek konuşmasına Türkiye’deki sulak alanların hızla küçülmesinden, tarımın pazar için üretilmesinde bir örnek olan GAP projesinin Ceylanpınar ve Harran’ı tuzlanma riskine soktuğunu, akiferlerin düştüğünü, kıyı akiferlerinin ise yanlış yapılanmayla tuzlanma riskini taşıdığını, yer altı sularını kullanan şirketlerin sadece kuyu açma parası ödeyip hiçbir su parası ödemediğinden dolayı yer altı suyunu çektiklerini, dünyada artık büyük baraj yapımları durdurulmuşken Ülkemizde halen bu konuda ısrarlı davranıldığını, oysa Ülkemizde 130 binden fazla insanın barajlar nedeniyle yer değiştirdiğini, GAP bölgesinde suyla bulaşan hastalıklarda %80 artış olduğunu, barajlarda biriken durgun suyun yarattığı klima değişikliğinin ekolojiyi önemli ölçüde olumsuz etkilediğini, kavramsal olarak suyun ideolojik bir kavram olarak değerlendirilmesini ve yaşam kaynağımız su için “su savaşçısı” olmamız gerektiğini söyleyerek konuşmasını tamamladı.

Türkiye ve Peyzaj; I. Oturumun son konuşmacısı Peyzaj Mimarları Odası adına Hülya Dinç oldu. Türkiye’nin peyzaj profilini çizen Dinç, sermaye adına uygulanan yanlış politikaların ülkemiz ekolojisinde yarattığı tahribatı gözler önüne serdi.

II. Oturum “**Su İçin Mücadele**” temasıyla tartışıldı. Daha çok yerel mücadele veren girişimlerin temsilcilerinin konuşmacı olarak katıldığı bu oturumda;

Dev Sağlık İş Sendikası adına konuşan Arzu Çerkezoğlu, sağlık alanıyla birebir ilgili olan suyun sağlık emekçilerinden bağımsız ele alınamayacağını, özellikle halk sağlığı konusunda halkı aktif hale getirecek daha etkin araçlarla halkın örgütlenmesi gerektiğini ve sendika olarak bu konuda üzerlerine düşen görevleri yerine getireceklerini belirtti.

Armutlu Su Mücadelesi, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Sarıyer Şube Başkanı Ali Haydar Aslan, Küçük Armutlu mahallesini 1987’de kurduklarını, İSKİ’nin bu mahalleye su hizmeti götürmediği gibi var olan kaynak sularını keserek bu suyu bölgedeki özel hastane ve işletmelere bağladığını, altyapı hizmetlerini mahalleli olarak karşılarken İSKİ’nin Sarıyer Havzası sirtlarındaki kaçak zengin villalarına her türlü hizmeti verdiğini söyleyerek halen devam eden mücadelelerinin daha da yükseltilecek şekilde devam ettirileceğini belirtti.

Allianoi Girişim Grubu Dönem Sözcüsü Alime Mitap; Bergama'nın kuzey doğusunda yer alan, 2001 yılında 29.03.2001 tarih ve 9226 sayı ile I. Derece antik sit alanı kabul edilen, 2000 yıllık tarihe sahip Allianoi'nin su tedavi merkezi olarak kurulduğunu, 47 C derece sıcaklığa sahip termomineral su olup halen halk tarafından şifa merkezi olarak kullanıldığını, 9700 m2 alana sahip olmasına rağmen ancak %20 lik bir bölümünün gün yüzüne çıkarılabildiğini ve bu kazının da Kültür Bakanlığı'ndan istenen desteklerin ret edilmesi nedeniyle 2000 gönüllünün verdiği paralarla yapılabildiğinden bahsetti. Koruma Kurulu kararlarına göre arkeolojik sit olan alanın, AKP iktidarınca hiç dikkate alınmayarak Yortanlı baraj inşaatının devam ettirildiğini söyleyen Mitap, barajın bitirilmesi durumunda Allianoi'nin 31 m su altına gömülerek bir kültür mirasının yok edilmek istendiğini, oysa baraj için 2001'de 498.321,95 YTL,

2003'de 657.065,83 YTL

2004'te 1.717.992,38 YTL

2005'te 8,918.780,34 YTL

Toplamda 11.792.160,56 YTL harcanarak aslında kamunun zarara uğratıldığını, üstelik yapılmakta olan barajın su tutmaya başlaması durumunda 3 yılda birikecek suyun 1 senelik tarımsal sulamayı bile karşılamadığını, yapılan işlerin 1972 Paris Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesine, 1985 Avrupa Mimari Mirasın Korunması Sözleşmesine, 1992 Valerta-Malta Arkeolojik Mirasın Bulunduğu Yerde Korunması Sözleşmesine ve TC Anayasası'nın 63/1. maddesine aykırı olduğunu belirtti. Allianoi'yi korumaya çalışırken bir çok saldırıya maruz kaldıklarını, taşlandıklarını, barakalarının tahrip edildiğini, şifa havuzundaki termal suyun kepçe ile boşaltılarak beslenme kanallarının dışa verildiğini ve artık kullanılamaz duruma getirildiğini söyleyen Mitap, konuşmasını Allianoi'ye destek çağrısıyla bitirdi. (www.allianoisozcu@gmail.com; www.allianoi.org)

Munzuru Koruma Kurulu adına konuşan Hasan Şen ise, Munzur'un ağır ekolojik sorunlar yaşadığını, mayınlar ve yangınlarla ormanın tahrip edildiğini, maden aramadan kaynaklı tahribat olduğunu ve en önemli sorunlarının barajlar sorunu olduğunu belirtti. "Munzur'a 8 baraj kurulmak isteniyor ve Mercan Vadisine kurulan Mercan elektrik santralının inşaatı bitmiş ancak teknik sorunları çıktığı için üretim yapılamıyor. Diğer barajın inşaatı ise devam ediyor. DSİ'ye göre barajlar bittiğinde 80 milyon dolar gelir getireceği açıklanmış oysa 8 barajın bitiminde üretilecek elektrik enerjisinin Türkiye'ye katkısı sadece binde 97 iken 1518 çeşit bitki ve 100 'e varan tür hayvanın yaşamını sağlayan Munzur'un ekolojisinin bozulmasıyla çevre köylerin bir çoğunun boşalarak kentlere göç etmesinin ekonomiye daha fazla zarar verecek. Sadece arıcılıktan bile 100 milyar dolar gelir sağlanırken enerjiye bile katkı sağlamayacak barajların yapımı akıl dışı ve birilerine peşkeştir. Hukuksal mücadelemiz devam ediyor, Danıştay 10. dairenin "baraj yapılamaz" kararına rağmen Yüksek Mahkeme baraj yapımına devam kararı verebilmiştir. Bakanlar Kurulu ihale bile açmadan 2 baraj yapımını Avusturya-Kanada şirketlerine vermiştir" diyerek, konuşmasını Tunceli'de sanayi yokken neden 8 baraj yapılıyor? Sorusuyla tamamladı. (www.munzurkurulu.com)

Maden Mahallesi Derneği Başkanı Ali Doğan, Dereiçi mahallelerinin kentsel dönüşüm kapsamına alınarak, kendilerinin evsiz bırakılmak istendiğini, zorlayıcı unsur olarak İSKİ'nin su vermediğini, mahalle sakinleri olarak bir çok kitlesel eylem yaptıklarını ve eylemlerine devam edeceklerini belirtti.

Hasankeyf'i Yaşatma Girişimi üyesi, Mimarlar Odası Diyarbakır Şubesinden katılan Necati Pirinçoğlu, 5 ilden 72 kuruluşun ortaklaştığı girişimin, Almanya-İsviçre-Avusturya kredileriyle Ilıca Su Barajını yapan Nuro-İSKİ ortaklığının 1200 yıllık tarihi olan Hasankeyf'i sular altında bırakmak istediklerini, oysa 1978'de bu bölgenin I. derece sit alanı ilan edildiğini, Koruma Kurulu Kararı olmadan hiç bir şey yapamazlarken terörü bahane ederek barajın yapımını meşrulaştırmaya çalıştıklarını, Ilısu barajı GAP içerisinde en ürettiği elektrik bakımından da en pahalısı olacağını, 2007 tüketimine göre kurulu güce katkısının %1.5 olacağını belirterek esas sorunun Türkiye'de 2008 yılı itibarıyla hidroelektrik santrallerinin kapasitesinin sadece %33'ü iken, tam kapasite kullanıldığında elektrik üretimi ile ilgili sorunlar çözüldükten neden kapasitenin tam olarak kullanılmadığının sorgulanması gerektiğini söyleyerek sözlerini tamamladı.

Derelerin Kardeşliği temsilcisi Mehmet Ali Beşli, Fırtına Deresine yapılması düşünülen HES'ler için mücadele ettiklerini, özellikle ÇED raporları üzerinden davası açtıklarını belirtti. SANKO adlı şirket Karadeniz Bölgesi'ndeki tüm HES santrallerinin yapımını üstlenmiş, bu şirketlerin bağlantılarıyla beraber deşifre edilmesinin öneminden bahsetti.

(Tahir Öngür'ün katkısı; 26 Haziran 2003 yılında çıkartılan yönetmelikle derelerdeki tahsis DSİ tarafından yapılıyor ve yönetmelik, bu tahsisi alanlara o bölgelerde özel güvenlik kuvveti kurma/getirme yetkisi vermiş)

EGE-ÇEP adına konuşan Erhan İçöz, Ege-Çep'in 2005'te kurulduğunu, Ege Bölgesindeki ve Türkiye'nin her yerindeki altın işletmeciliğine, doğa ve çevre tahriplerine karşı mücadele ettiklerini söyledi. Orman Bakanlığınca 13 Şubat 2008 gün ve 26786 sayılı yönetmeliklerini, mutlak koruma alanlarının 300 metreden 100 metreye indirmesi ve su havzalarına fabrika yapımına izin vermesi nedeniyle dava konusu haline getirdiklerini, Uşak-Eşme'de, Bergama'da, Selçuk'ta, Allanoi'de bir çok basın açıklaması ve eylem yaptıklarını, çevresel davaların avukatlar tarafından ücretsiz yürütüldüğünü ve bunu yaygın hale getirmek gerektiğini ifade etti.

Bursa Su Hareketi, Marmara Çevre Platformu Dönem Sözcüsü Sekreteri Yusuf Gürsucu, şişeleme yapan su şirketlerinin çoğunun (Erikli-Nestle-Aroma) Bursa'da ve Milli Park olmasına rağmen Uludağ'ı tepelerine kadar işgal ettiklerini belirtti. Yine Cargill'e günde 6000 m3 su Uludağ altındaki derelerden sağlanmış, yer altı su seviyesi düşmüş, Cargill'e karşı kazanılan birçok dava uygulanmadığı gibi bulunduğu bölge Tayip Erdoğan tarafından endüstri bölgesi ilan edilerek şirket kurtarılmış diyerek sözlerini tamamladı.

İlk günün son konuşmacısı olan **Çorlu Su Mücadelesi**'nden Hüseyin Göksel, Kars, Çeşme, Güllük, Antalya, Edirne, Çorlu belediyelerince özelleştirme girişimlerinde bulunduğunu, Aydın belediyesince yapılmak istenen özelleştirmenin püskürtüldüğünü söyleyerek şöyle devam etti; "Çorlu'da deri ve tekstil sanayi havzayı kirlilik tehlikesiyle karşı karşıya bıraktı. I. sınıf tarım arazileri için bilirkişi gitmeden önce mıcır ve kireç dökülerek tarım özelliğini kaybettiğine dair raporlar alınarak sanayiye açıldı. İstanbul sanayisi Çorlu ve çevresine kaydırılmak isteniyor. Trakya'nın yerüstü ve yer altı suları tükenmekte, artık yer altı suyuna 300-400 metrelerde ulaşılabilir. İSKİ ise Istranca dağlarındaki yerüstü ve sularını İstanbul'a çekmekte. Belediye su hizmetlerini özelleştirmek için 2006'da ihale açtı ve sonra iptal etti. Sonrasında TEPE-AKFEN Su Kanalizasyon AŞ'ye (TASK) pazarlık usulüyle satılmış. Kamuoyundan gizlenen bu satışın Çorlular ancak TASK AŞ tarafından işçi alımı başlamasıyla haberdar oldu. Çorlu su hizmetleri, 35 yıllığına 185 trilyon bedelle TASK AŞ'ye verilmiş. Çorlu'nun 60 bin abonesinin hiç artmayacağı üzerinden 35 yıllık su bedeli hesaplandığında şirket 700 trilyon kazanıyor. 8 Mart 2008'de halkın baskısı sonucu Çorlu Belediye Başkanı satışın doğru olduğunu radyodan açıkladı. Bunun üzerine siyasi partiler, meslek odaları ve birçok yapının katılımıyla 31 Mart 2008 tarihinde Çorlu Su Yaşam Platformu kuruldu. TTB dahil birçok kuruluş belediyeden satış sözleşmesini talep etmesine rağmen ulaşılamıyor. Afişler, imza kampanyaları, basın açıklamaları, bildiri dağıtımları yapıldı, mücadele devam ediyor."

II. GÜN;

"**Dünya Su Mücadeleleri**" temalı III. Oturumda yabancı konuklar ülkelerinden ve dünyadan su mücadeleleriyle ilgili deneyimlerini aktardılar.

Filistin Su Mücadelesi'nden Saleh Sabi; Bölgelerindeki tüm su kaynaklarının İsrail tarafından kullanıldığını, Hem Jordan nehrinin %65'inin kullanımına sahip olan İsrail'in aynı zamanda yer altı su kaynaklarını talan ettiğini, 3 akiferden birçok kuyu ile sınırsız su çekerlerken Filistin'in 150 metreden fazla derinlikte kuyu açması ve günde 200 m3 den fazla su çekmesinin yasak olduğu ve bu yasağın delinmesi durumunda İsrail'e her türlü uygulama hakkı tanındığını belirtti. 5 km uzunluğunda ve 365 km²'den ibaret Gazze Şeridinde İsrail'in 4000'den fazla kuyusu olduğunu, tarım nedeniyle yer altından çekilen suların tuzlanmaya maruz kaldığını ve halka bu sağlıksız su içirildiğini söyledi. Gazze şeridi deniz yüzeyinden 35 m yükseklikte, ancak suyun kaynağı Gazze şeridinin sınırları dışında ve deniz seviyesinden 1000 m yükseklikteki dağlar. İsrail baraj yaparak suyun akış yönünü değiştirerek akışı güneydeki çöle Necev'e

sağlamış. 2 milyon m3 yüzey suyu artık Gazze şeridine ulaşmıyor. Gazze halkının %60'ı su ile ilgili hastalıklarla yaşıyor. İsrail Filistin'e "tüm yer altı ve yer üstü sularını kendilerine verme koşuluyla 2 boru hattı döşemeyi" önermiş. Bir hat Batı Şeria'ya diğeri Gazze'ye. Filistin bu teklifi ahlaki sorun olarak niteleyip ret etmiş. Vanaların kontrolünün İsrail'de olmasının istedikleri an vanayı kapatma hakkını verdiğini, Batı Şeria'da bu durumun yaşandığını ve bunun bir siyasi sorun olduğu belirtildi. Filistinlilerin yağmur suyunu biriktirmeleri bile yasak. Çözüm olarak Gazze'de suyun tuzdan arındırılması, yer altı sarnıçlarının kazılması gibi yöntemler denenmekte.

Endonezya Su Mücadelesi temsilcisi Nila Ardhanie, afetlerden sonra ülkelerinde su kaybının çok fazla olduğunu, tektonizma etkisiyle suyun akış rejiminin değişmesi ve bir yandan Cakarta'da gerçekleştirilen (Suez satın almış) 20 milyar dolarlık özelleştirmenin yoksulluk üzerindeki olumsuz etkilerinden bahsetti.

Foro Italiano Dei Movement Per L'acqua 1 temsilcisi Renato di Nicola, İtalya'da yapılmak istenen su özelleştirmelerine karşı mücadele ile süreci geri püskürttüklerini, hareketlerinin artık Avrupa koordinasyonunu sağlamaya dönük çalışmalarda bulunularak birbirinden habersiz mücadeleleri ortaklaştırmak istediklerini, ÇUŞ'ların tek ülkede değil tüm kıtalarda çalışması nedeniyle her yerde bütünlüklü mücadele verilmesi gerektiğini, Avrupa Komisyonunun tüm sosyal hakları özelleştir derken Avrupa Parlamentosunun insan haklarından bahsetmesinin iki yüzlülük olduğunu, Paris'te su kamulaştırılırken Madrid'te özelleştirilmesinin buna bir örnek teşkil ettiğini söyleyerek konuşmasını tamamladı.

SA Water Movement temsilci Patra Sindane, Güney Afrika anayasasında halkların su hakkından faydalanma hakkı var denmesine rağmen 2003 yılında özelleştirme stratejilerinin hayata geçirildiğini belirtti. Suyun özelleştirilmesine karşı sendikalar ve bir çok örgüt suların özelleştirilmesine karşı bir platform oluşturuluyor. Güney Afrika'da yetkililerle Fransız su tekeli Suez arasında bir sözleşme imzalanıyor.. "Suyun muhafaza edilmesi" kapsamındaki bu sözleşme ile aslında zenginlere suyu istediği kadar kullanma hakkı verirken yoksul halkların suyu muhafaza etmelerini öngörülüyor. İlk uygulama bölgesi olan Johannesburg'ta hükümet bu projeyi uygulayabilmek için halkı alt yapının yenileneceğini üzerinden ikna etmiş ancak bu çalışmalarla beraber tüm abonelere konturlu sayaç takılacağı halktan gizlenmiş. Böylece suyun tasarrufu değiştirilerek öde-kullan yani "paran kadar su" sistemi işletiliyor. Hükümet her bir aboneye ayda sadece 200 lt su veriyor. Patra Sindane "bu sistemle yoksullara ayırimcılık yapıldığını, Afrika kültür ve geleneğine göre çok kalabalık ailelerin suya ulaşma hakkının ortadan kaldırıldığını belirterek birçok eylem yaptıklarını ve süreci dava ettiklerini, Mahkemenin Dünya Sağlık Örgütüncelendirilen kişi başı günlük su ihtiyacının 50 lt olduğunu kabul ederek davalarının olumlu sonuçlansa da sürecin temyiz aşamasında olduğunu bu nedenle daha güçlü eylemler örgütlediklerini, "Sayacı yok et suyun tadını çıkar" kampanyasıyla 20 bin abonenin sayaçlarını kırıp direk su yapısına bağlandıklarını ve kitlesel olarak bu sayaçları hükümete bırakmaya dönük eylem planlarını anlatarak konuşmasını tamamladı.

Berlin ATTAC temsilcisi Dorothea Harlin, küresel bir kuruluş olduklarını, finansa karşı kuruldıklarını, Berlin suyunun iki şirkete satıldığını ve buna karşı mücadele ettiklerini belirtti. Dünya su tekeli şirketlerin bugün Dünya Su Konseyinin bileşeni olduklarını ve tüm dünya sularının kontrolüne sahip olmak istediklerini ve Dünya Su Forumlarının esas kapsamının değişen su politikalarının meşru zeminini hazırlamak, özelleştirme politikalarına halkı ikna etmek olduğunu ifade etti.

ABD Food & Water Watch Temsilcisi Darcey O'Callaghan kasaba ve kentlerdeki su özelleştirmelerine karşı halkı "musluğunu yeniden kazan" sloganıyla örgütlemeye çalıştıklarını, şişe sularının daha sağlıklı olduğunu belirttiklerini, musluk suyu hizmetlerinin kamu tarafından sunulduğunu belirtti. Ayrıca temiz su vakfi kurarak kamunun azalan finansmanı nedeniyle altyapı hizmetlerini veremediği durumda kamuya düşük faizli kredi sağlamak gibi hedeflerinin olduğunu sözlerine ekledi.

Almanya Ver.Di temsilcisi Frank Ette Münih atık su kanal sisteminde çalışıyor. “Almanya’da %95 su ve atık su işlemleri kamu hizmetinde ve yalnız %5 özeldir. Buna rağmen çoğunluk onlardaymış gibi davranıyorlar. Gazetelerde, medyada sürekli haberleri yapılırken kamunun bu imkanı kullanması yasak. Ancak finansal kriz nedeniyle özelleştirmelere ve özele olan inanç biraz kırıldı. Münih’te herkes, temiz suya erişebileceğini biliyor ve suyu metalaştırılmaz. Enerji tedarik santralleri 10 yıl önce özelleştirildiğinde 90 bin kişi işinden oldu kalanlar %50 fazla çalışıp %10 ücret artışına tabi oldular.” dedi.

Foro Italiano Dei Movement Per L’acqua 1 den katılan diğer temsilci Tomasso Fattori, Toscano ve İtalyada büyük toplumsal ağ yarattıklarını, sürecin ancak yerel temeller üzerinden yükselen mücadele ile tersine çevrilebileceğini, bin 500 örgütle birlikte yasa yapıcı olduklarını belirtti. İtalya’da 50 bin imza ile hazırlanacak bir yasa teklifi parlamentoda görüşülüyor. Bu nedenle 400 bin imza toplanarak “suyun bir hak” olduğuna dair yasa teklifini parlamentoya sunmuşlar.

TNI adına katılan Orsan Şenalp, WTO, IMF, DB, EU, USA tarafından yaşamsal kaynaklara yapılan saldırının emeğin tekrar üretilmesine yapılan saldırıdan farklı olmadığını, yaşanan kriz ve saldırıların kaynağının yanlış politikalarla kaynaklı olmayıp sistemin kendi işleyişinden kaynaklı olduğunu, bunu bilince çıkarmanın ve sistemin tartışılmasının önemli olduğuna dikkat çekti.

Kanada PSI temsilcisi İstanbul’da Dünya Su Forumu için toplananların dünyanın en tamahkar grubu olduğunu ve dünya su politikalarının yönünü çizeceklerini belirtilerek Dünya Su Konseyi isminin değiştirilerek Küresel Su Konseyi olmalıdır dedi.

2 günlük toplantının son etkinliği olan IV. Oturum “5. Dünya Su Forumuna Karşı Yapılabilecekler” temasıyla ve “Forum” şeklinde gerçekleşti. Toplantıya katılan izleyicilerden bir çok katkı ve öneri geldi.

Bazı öneriler şöyle;

* Güney Afrika’da gerçekleştirilen “sayacı yok et suyun tadını çıkar” kampanyasında sökülen sayaçların Türkiye’ye getirilerek Mart’ta yapılacak Alternatif Su Forumu çerçevesindeki etkinliklerde sembol olarak kullanılması.

* Suyun Ticarileşmesine Hayır Platformu” na benzer örgütlenmelerin yerel düzeyde de oluşturulması.

* Platformun Alternatif Forum eylemlerine katılım için uluslar arası çağrı yapması.

* DSİ tarafından gerçekleştirilen 5. Dünya Su Forumuna yönelik bölgesel toplantılara katılarak toplantılarda karşıt seslerin yükseltilmesi,

* DSİ’nin toplantı yaptığı her bölgede Platform tarafından alternatif toplantıların örgütlenmesi.

* Ortak web sayfası kurularak bilgilerin merkezleştirilmesi.

* Daha çok mahallelerde etkinlik düzenlenerek halkın katılımının sağlanması.

*Kalkınma Ajanslarının takibi ve deşifreyonunun yapılması.

*Şubat ayında 8-9 Kasım toplantılarına benzer 2. bir toplantının düzenlenmesi.

* Mart ayında Alternatif su forumuna yönelik programın bir an önce netleştirilerek lojistik, katılım ve propaganda vb gibi grupların oluşturulması ve çalışmalarına bir an önce başlanması.

* DSİ tarafından Dünya 5. Su Forumunun amacını manipüle eden toplumu kandırabilecek bir dilin kullanılması (erişim hakkı, kirlilik, kuraklık, küresel ısınma vb) nedeniyle terim ve kavramlar üzerinde titiz bir çalışma yürütülerek DSİ’nin dilinin deşifre edilmesi.

*Sokak tiyatroları vs gibi etkinliklerle halkın bilinçlenmesine yönelik etkinliklerin organize edilmesi.

*Ortak basın açıklamaları ve eş zamanlı mitinglerin periyodik olarak yapılması

*Radyo, TV, vb gibi yayın organlarının kullanımı.

*Allianoi, Hasankeyf vb yerlere toplu ziyaretlerin düzenlenmesi.

Forum ardından sonuç deklarasyonunun okunmasıyla toplantı sona erdi.

Sonuç deklarasyonu

Toplantının ikinci günü Food&Water Watch'dan Darcey O'Callaghan ve ATTAC (Berlin)'dan Dorothea Harlin ve Güney Afrika'dan Patra Sindane'de kendi ülkelerindeki örnekleri paylaştılar. Konuşmacılarının hepsinin vurgusu su şirketlerine karşı yürütülen mücadelenin ortaklaşması üzerinedir.

'The Corporation' adlı belgeselin gösterimini ardından gerçekleşen forumda neler yapılabileceğini tartışan katılımcılar toplantının sonunda bir de sonuç deklarasyonu açıkladılar. 5. Dünya Su Forumu'na karşı Hazırlık Toplantısı'nın sonuç deklarasyonunun tam metni şöyle oldu:

"Bizler, Türkiye'de ve dünyanın çeşitli ülkelerinde suyun ticarileşmesine karşı mücadeleler yürüten örgütler olarak, Mart ayında İstanbul'da yapılacağı duyurulan 5. Dünya Su Forumuna karşı eylem ve etkinliklerimizi ortaklaştırmak için ikinci kez 8-9 Kasım 2008 tarihlerinde İstanbul'da bir araya geldik.

Toplumsal yaşamın ayrılmaz bir bileşeni olarak su, kapitalist devletler de dahil olmak üzere hiç kimsenin ya da kurumun mülkiyetine terk edilemez. Bilinmesi gerekir ki su, insanlığın da parçası olduğu doğaya aittir. Aynı nedenden ötürü, bizler, suyun bitkiler, hayvanlar ve insanlar tarafından nasıl ve hangi koşullar altında kullanılacağını "seçilmişler" ya da "özel çıkar sahipleri" ya da suyu sermaye birikimi için talep edenler tarafından değil, yalnızca yaşamak için savunanlar tarafından belirlenmesini talep ediyoruz.

Yine bu nedenle bize göre su konusunda hak ve söz sahibi olanlar:

- Para ve güç sahipleri ile suyu alıp satılabilir bir mal olarak görenler değil; suyu beslenme, temizlik ve hijyen gibi temel yaşamsal ihtiyaçları için talep eden, Türkiye ve dünyada temiz suya erişimi olmayan İstanbul'da Maden mahallesi, Urfa'da Suruç ve İstanbul'daki Küçük Armutlu vb. yerlerde yaşayan milyonlarca insan;

- Suyun şebekeler üzerinden dağıtımını işinde çalışan ücretliler ve onların sendikaları, meslek örgütleri
- Binlerce dekar arazide endüstriyel tarımla sermaye birikimlerini hızlandıranlar değil; doğayla barışık, toprağı tüketmeden tarım yapanlar;

- Binlerce ton temiz suyu üretim süreçlerinde kirlendikten sonra atıklarını doğaya boşaltarak bütün su kaynaklarını tehdit edenler değil,

* toplumsal ihtiyaçları gidermek için kullanım değerleri üretecek,

* üretiminde ihtiyaç duyduğu suyun süreç içinde kirlenmemesi için gerekli bütün önlemleri alacak

* üretim süreci sonunda ortaya çıkan atıkları doğayı ve yaşamı gözeterek şekilde kontrol altına alacak

* kuruluş aşamasından başlayarak bütün aşamaları yalnızca ve doğrudan ilgili halkların demokratik yönetim, gözetim ve denetiminde olacak toplumsal üretimin gerçek sahipleri;

- Kapitalist üretim modelinin dayattığı enerji yoğun üretim teknolojileri aşılmadıkça, iletim ve dağıtımda alınacak önlemlerle kayıp ve kaçaklar ortadan kaldırılmadıkça enerji darboğazı içinde bulunduğu aldatmacasıyla, başta sınır aşan nehirlere olmak üzere, bütün akarsularımızı enerji üretmek bahanesiyle barajlarla doldurmaya kalkışanlar değil;

*Öncelikle Munzur, Hasankeyf ve Karadeniz dereleri olmak üzere bütün akarsularımızın -sınırın hangi tarafında olursa olsun- akışı boyunca beslediği topraklarda ve sular altında bırakılıp yok edilmek istenen tarihsel mirasımız Allinoi'de on yıllardan beri doğaya zarar vermeden yaşamayı başarmış halklardır.

Yukarıda sayılan nedenlerden ötürü bizler,

- Bütün dünyanın derin ve etkilerinin yıllarca devam edeceği belirtilen bir ekonomik bunalımdan geçtiği bugünlerde, Türkiye Hükümetinin Mart 2009'da yapılacak 5. Dünya Su Forumu toplantıları için 17.5 milyon Euro bütçe ayırmasını kabul etmiyor; bunu düzenleyen yasanın derhal iptal edilmesi için sonuna kadar mücadele edeceğimizi duyuruyoruz. Mali disiplinden ve krizden dem vurup her zaman olduğu gibi yoksullar ve emekçilerden fedakarlık isteyen ülke yöneticilerine sesleniyoruz: Dünya Su Forumu gibi, sadece kapitalist sınıfın yararına olan faaliyetlerin bedelinin halklara ödettilmesini reddediyoruz.

- Evlerimize takılmaya başlanan kontrollü su sayaçları ve suyun maliyetini aşan fiyatlarla topluma verilmesi

kabul edilemez. Çünkü yaşam için gereken su ticari bir mal değil, bir haktır. Suyun bir hak olduğunu kabul ettiğini, ancak, bu hakkın kullanılabilir hale gelmesi için gereken maliyetin halklara yüklenmesini öne süren Dünya Su Forumuna da bir çift sözümüz var:

Başta su olmak üzere toplumsal emeğin ürünlerini, karşılanmayan tek bir ihtiyaç kalmayacak bir şekilde dağıtmayı bilmiyorsanız, bu işi bilenlere, yani bütün zenginlikleri üreten emeğe bırakın.

Duyuruyoruz:

- Suyun ve enerjinin ticarileştirilmesi amacıyla kurulan ve kurulacak olan tüm barajların yapılmasına karşıyız. Özellikle, tüm dünya halklarının ortak toplumsal kültürel mirasının vazgeçilmez unsurları olan Munzur, Hasankeyf ve Karadeniz bölgeleri ile ilgili projelerin derhal durdurulması için dünyadaki diğer su hareketleri ile birlikte yürüttüğümüz mücadeleleri genişleterek devam ettireceğiz.*
- Suya erişimi olmayan halkların yıllardır çekmekte olduğu insanlık dışı uygulamalara son vermek için, doğaya zarar vermeyen teknoloji ve buluşların uygulamaya konması için mücadele edeceğiz.*
- Bütün su havzalarının koruma altına alınması ve mevcut havza işgallerine son verilmesi için çalışacağız.*
- Yaşamlarını geçimlik tarım yaparak sürdüren küçük çiftçilerin, sulama kanallarına takılan kontör bedelleri altında bir kez daha ezilmesine seyirci kalmayacağız. Akarsuları, gölleri, göletleri şirketlere teslim ederek, sadece parası olan çiftçilerin suya erişimine neden olacak olan su özelleştirmelerine göz yummayacağız.*
- Suya ulaşamayanların, “sizi suya kavuşturacağız” benzeri söylemlerle aldatılmalarına izin vermeyeceğiz. Dünya Su Forumunun tek derdinin suyun bir piyasa malı haline getirilmesi olduğu gerçeğini halklarla paylaşacağız.*
- Belediyelerin su hizmetlerinde görevli ücretlilerin işsizleştirilmesine ve güvencesizleştirilmesine karşı, ortak örgütlenmeler yoluyla mücadele edeceğiz.*
- Suyun ticarileşmesi sonucunda toplumsal ölçekte artacak zehirlenme, bebek ölümleri, salgın hastalıklar ve sakat doğumlar benzeri sağlık riskini önlemek amacıyla, ticarileşme sürecini bizden önce yaşayan ülkelerin örneklerini daha yakından izleyecek, gecikmeden toplumla paylaşacağız.”*